

CQI

ดวงเลือด ดวงรัก พัทธแม่

หลักการและเหตุผล

ภาวะตกเลือดหลังคลอด เป็นสาเหตุการเสียชีวิตของมารดามากที่สุดทั่วโลกและในประเทศไทย สาเหตุเกิดจากมดลูกหดตัวไม่ดี รกติดแน่น ความผิดปกติการแข็งตัวของเลือด เหล่านี้เป็นสาเหตุหลักในภาวะตกเลือดหลังคลอด พยาบาลงานห้องคลอด ต้องมีทักษะในการดูแลมารดาขณะคลอดอย่างมีประสิทธิภาพ ตามมาตรฐานการพยาบาล และทักษะในการคำนวณปริมาณเลือดอย่างแม่นยำ ปัจจัยสำคัญของพยากรณ์ที่ดี คือ การวินิจฉัยให้เร็วที่สุด (ปัญหามักจะเกิดในชั่วโมงแรกหลังคลอด) ดูแลอย่างตื่นตัวและเป็นทีม ไม่ปล่อยให้มีการช็อคจากการเสียเลือดเกิดขึ้น การปล่อยให้มีการเสียเลือดจนสัญญาณชีพเปลี่ยน จะยิ่งทำให้มดลูกไม่ตอบสนองต่อยากระตุ้น และทำให้เลือดไม่แข็งตัวเป็นวงจรวอร์เร่ จึงมีความสำคัญมากที่ไม่ให้เลือดออกมากจนเกิดอาการช็อค ซึ่งในปัจจุบันงานห้องคลอดยังมีปัญหาในการคำนวณปริมาณเลือด ยังไม่แม่นยำและน้อยกว่าความเป็นจริง

เกณฑ์การวินิจฉัยที่ถือว่าเป็น PPH เมื่อมีเลือดออก 500 มล. ขึ้นไปหลังคลอดกรณีนี้ประเมินได้ยาก การกะเนปริมาณเลือดที่ออกทางช่องคลอดนั้นมักจะต่ำกว่าความเป็นจริงถึงร้อยละ 30 – 50 การดูระดับฮีโมโกลบิน/ฮีมาโตคริต ก็มักจะไม่สามารถสะท้อนความเข้มข้นเลือดในร่างกาย ขณะนั้น อาการและอาการแสดงของการเสียเลือดมักจะยังไม่แสดงอาการจนกว่าจะเสียเลือดเกินร้อยละ 15 ควรพิจารณาให้เลือดเมื่อเห็นว่ามียาเลือดออกประมาณมากหลังคลอดกรณีนี้ทำให้ผู้ป่วยมีอาการ เช่น วิงเวียน หน้ามืด เป็นลม ความดันโลหิตต่ำ ชีพจรเร็ว หรือปัสสาวะน้อยลง

ดังนั้น งานห้องคลอด จึงเล็งเห็นความสำคัญของปัญหาภาวะตกเลือดหลังคลอดและภาวะแทรกซ้อนที่เกิดแก่มารดาและทารกต่อครอบครัวและชุมชนและสายสัมพันธ์แม่-ลูก จึงได้จัดทำ ดวงเลือด ดวงรัก พัทธแม่ ขึ้น เพื่อเพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพการทำงานของพยาบาลงานห้องคลอด ในการคำนวณปริมาณเลือดได้อย่างแม่นยำ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความปลอดภัยต่อมารดาหลังคลอดตามนโยบายลูกเกิดรอดแม่ปลอดภัย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อคำนวณปริมาณเลือดได้อย่างแม่นยำ
2. เพื่อเพิ่มศักยภาพและป้องกันภาวะตกเลือดหลังคลอด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. เพื่อประกอบการวินิจฉัยในภาวะตกเลือด และในการดูแลรักษาภาวะตกเลือดหลังคลอด เป็นไปตามมาตรฐานของแพทย์และพยาบาล
4. เพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนที่เกิดจากการตกเลือดหลังคลอด
5. เพื่อเป็นมาตรฐานในการคำนวณปริมาณเลือดและให้ห้องค์กรที่เกี่ยวข้องนำไปประยุกต์ใช้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. งานห้องคลอด มีมาตรฐานในการคำนวณปริมาณเลือดได้อย่างแม่นยำมากขึ้น
2. พยาบาลมีศักยภาพในการป้องกันภาวะตกเลือดหลังคลอดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. มารดาหลังคลอดได้รับการดูแลรักษาเพื่อป้องกันภาวะตกเลือดหลังคลอดได้อย่างรวดเร็วมากขึ้นและลดภาวะแทรกซ้อนที่เกิดจากการตกเลือดหลังคลอด
4. มีมาตรฐานเดียวกัน ในการคำนวณปริมาณเลือดและให้ห้องค์กรที่เกี่ยวข้องนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำจำกัดความ

Third-stage bleeding : หมายถึงการตกเลือดที่เกิดขึ้น ก ่อนการคลอดรก

Postpartum hemorrhage (PPH): คือการตกเลือดปริมาณ 500 มล.หรือมากกว่า จากช องทางคลอด

หลังจากระยะที่3(Third stage)สิ้นสุดลง หรือทำให้ Hematocrit ลดลง 10 %

Early PPH : การตกเลือดหลังการคลอดภายในเวลา 24 ชั่วโมง หลังการคลอดระยะที่3.

Late PPH : การตกเลือดหลังคลอดในระยะ 6 สัปดาห์ ไม นับ 24 ชั่วโมงแรกหลังการคลอดระยะที่3

การดำเนินงาน

1. คำนวณปริมาณเลือดจาก gauze และ Top gauze ที่ชุ่มเลือด
2. คำนวณจากผ้ารองคลอดที่ชุ่มเลือด
3. คำนวณจากชั้นในเซตคลอด
4. คำนวณจากถ้วยตวงในเซตคลอด

วิธีการดำเนินงาน

สรุปผล